NATIONALPARK VADEHAVET

Projektoplæg: Ålegræs i Vadehavet

Xenia M. Salomonsen
Naturkonsulent,Biolog

xemsa@danmarksnationalparker.dk +45 93 56 40 88

Status på Ålegræs i Vadehavet

NATIONALPARK VADEHAVET

Zostera noltii, 2022

Ændring i udbredelse 2017-2021

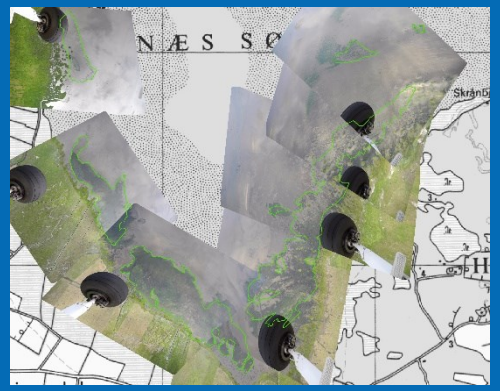

2012

2023

Monitering - fly

I dag: Monitering ved hjælp af:
- Drone
- Gå transekter
- Ortofoto

Foto: Xenia Salomonsen & SGAV

Projektoplæg Vadehavet 2026

NATIONALPARK VADEHAVET

Fremtidige restaurationsprojekter vil føre til øget biodiversitet, flere økosytem tjenester og større modstandsdygtighed af kysthabitatet Vadehavet.

Kyst erosion og stigende hydrodynamikker forventes at skabe ustabile sedimenter, hvorfor ålegræs enge kan bidrage til at stabilisere disse.

Organisering: Nationalpark Vadehavet er projektleder på projektet. Århus Universitet er ansvarlig for forskningsdelen med assistance fra Nationalparken. Det forventes at der hyres faglig assistance ind af firma der har erfaring med tilsvarende ålegræs restaureringsprojekter.

Aktiviteter: Testudplantning på 5 lokaliteter i Vadehavet.
Tidsperiode: 2026-2028

Foto: Xenia Salomonsen

Projektoplæg Vadehavet 2026

NATIONALPARK VADEHAVET

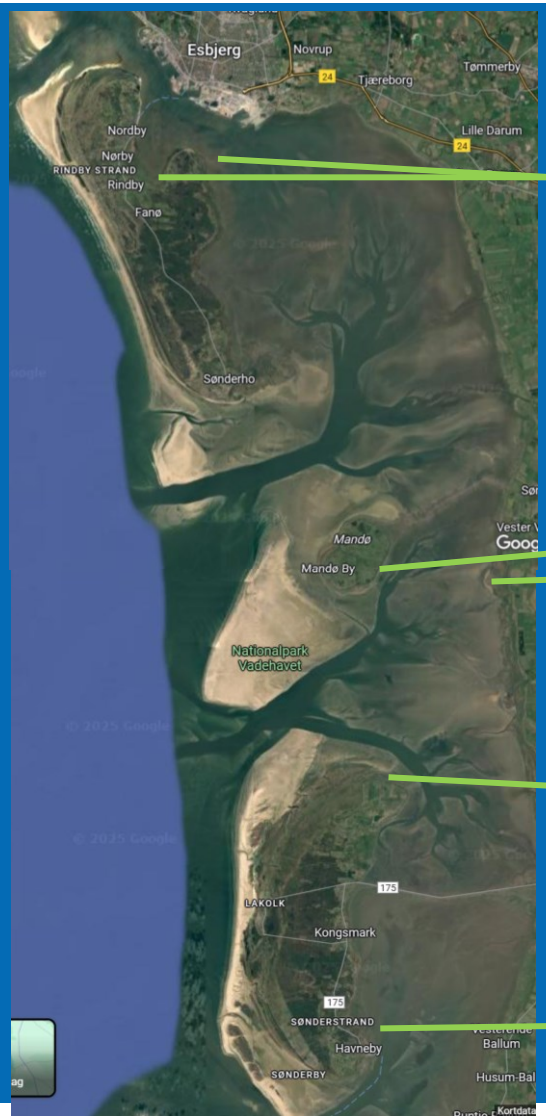

FANØ
Udplantning

FANØ
Udplantning

MANDØ
Udplantning

RÅHEDE
Udplantning

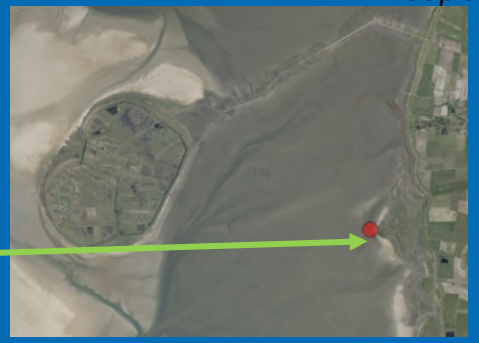

RØMØ
Udplantning

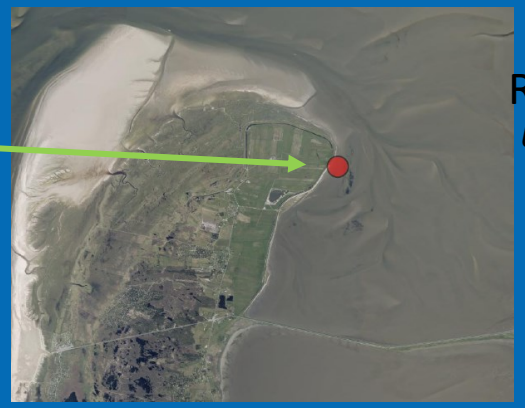

RØMØ
Høstning

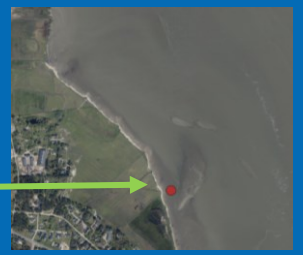

Transplantation af z.noltii

Organisering:

- Nationalpark Vadehavet
- Århus Universitet
- Hollandsk firma (Specialiseret i ålegræs udplantninger)

Faglige sparringspartnere:

- Københavns Universitet
- SGAV
- m.fl.

Resultat efter 3 år:
Effekt og afgørelse om storskala udplantningsprojekt i Vadehavet.

Projektoplæg Vadehavet 2026

NATIONALPARK VADEHAVET

METODE

Høstning:

Høstning gøres tidligt på sommeren. *Zostera noltii* høstes ved brug af PVC-rør med en diameter på 9 cm. Røret placeres over et udvalgt område med planter, trykkes forsigtigt ned i sedimentet og plante med skud, rødder og sediment tages med op. Hullet bliver med det samme fyldt med sediment fra et nærliggende område. Opgaven udføres i én lavvandsperiode og med håndkraft. Hollandske studier fra Vadehavet viser at kolonisering af planten sker indenfor samme vækstsæson.

Foto: Xenia Salomonsen

Projektoplæg Vadehavet 2026

NATIONALPARK VADEHAVET

METODE

Transplantation:

På hver lokalitet udplantes ålegræs i fem felter (diameter 1 m), placeret med mindst 2 meters afstand på hver dybde. Hvert felt består af 9 sedimentkerner med ålegræs.

Udplantningen foretages med nogenlunde lige afstand mellem kernerne . 8 i randen og én i midten af en cirkel

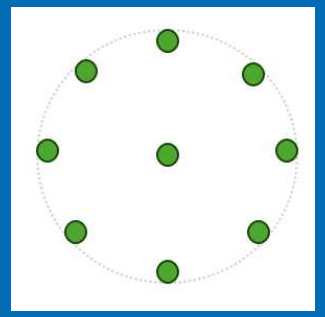

Som kontrol udplantes et tilsvarende antal kerner i donorområdet for at vurdere transplantationens effekt på skudoverlevelse. Ved udplantning tælles antal skud per transplantat.

Foto: Xenia Salomonsen

Status på Ålegræs i Vadehavet

NATIONALPARK VADEHAVET

PARAMETRE DER UNDERSØGES LØBENDE

- Skudtæthed, overlevelse og tilvækst
- Temperaturen
- Sedimentdynamik (erosion/deponering)
- Sedimentets karakteristik (organisk indhold, næringssalte, silt/ler indhold).
- Biotiske parametre som dækningsgrad af drivende makroalger, epifytter og tæthed af sandorme.

Forventede resultater:

- Sammenlignende data for ålegræssets overlevelse og spredning på lokaliteter med forskellige karakteristik.
- Identifikation af sediment- og eksponeringsforhold, der bedst understøtter etablering og vækst af ålegræs.
- Vurdering af transplantationsmetodens effektivitet, samt anbefalinger til fremtidige restaureringstiltag i Vadehavet.

Status på Ålegræs i Vadehavet

NATIONALPARK VADEHAVET

BUDGET

Budgetposter	2026	2027	2028	I alt
Projektledelse, feltarbejde, dataanalyse, afrapportering	116.000	80.000	67.000	263.000
Administration	7.500	5.000	5.000	17.500
Konsulentydelse - Trilateral	150.000			150.000
Overnatning, kørsel til feltarbejde mm.	18.000	10.000	6.000	34.000
Udstyr & materialer	50.000	5.000	5.000	60.000
Analyser (felt)	50.000			50.000
Kommunikation	7.500	7.500	10.000	25.000
Frivillig engagement	5.000	5.000	5.000	15.000
Udgifter i alt	406.026	112.500	98.000	**614.500**

TAK

NATIONALPARK
VADEHAVET

Foto: Xenia Salomonsen